

Становище

За докторската дисертация на Тодор Минков Кънчовски

На тема „България във външната политика на Европейския съюз след 2007 г.“

За присъждане на образователна и научна степен „доктор“, професионално направление 3.3. „Политически науки“, докторска програма „Политология“

От проф. д.н. Владимир Стефанов Чуков

Безспорно, темата на дисертационния труд на Тодор Минковски е дисертабилна, което е първото и водещо условие да бъде допусната до защита. Обектът на изследването има огромно практическо значение за бъдещото конструиране и развитие на българската външна политика по пътя на европейската интеграция на нашата страна. Натрупаният опит като действащ дипломат, но и като сериозно подготвен в теоретично отношение експерт, се превръщат във водещите предпоставки докторантът да успее да покрие всички изисквания за присъждането на ОНС „доктор“ по политология.

Внушителната по обем дисертация /254 страници и 180 източника на български, английски и испански/ показва изключително подробно познаване на проблемите. Авторът е навлязъл толкова надълбоко в детайлите на сложната тема, че традиционната класическа структура /две

или три глави/ не е могла да му осигури необходимата логистична парадигма. По тази причина той достига до пет глави.

Приносните моменти в дисертационния труд на Тодор Кънчовски са видими. На първо място, е направен много адекватен теоретичен увод към специфично селектираната емпирична материя. Авторът е очертал предварително логична концептуална рамка, задавайки по този начин адекватния терминологичен апарат и теоретичната матрица на богатата и разнообразна информация.

На второ място, авторът е направил своеобразна диференция на различните видове приоритети. Много детайлизирано и професионално са направени изводи и препоръки по отделните приоритети. Това улеснява не само четенето, но и анализа на предложението анализ. Според мен той е извел във фокус две от тях, а именно – присъединяването към Шенгенското информационно пространство и към еврозоната. Като убеден европейец и човек с огромен опит в практиката той не оставя и сянка на съмнение за тяхната целесъобразност.

На трето място, огромно приносно значение има и главата за бежанците, една от темите, които сериозно занимават, не само нашата страна, но и цяла Европа. За пръв път се дава толкова детайлна информация за спецификата на бежанския поток у нас, включително и като част от т.нар. „Балкански поток“ през 2015 г. Изведени са много отчетливо кои принципи на Женевската конвенция за бежанците се прилагат у нас.

На четвърто място, можем да отличим огромната практическа полза за изключително широк кръг от потенциални потребители. Става въпрос както за академичната, така и за експертна общност. В разработката се съдържат силно препоръчителни формули за външнополитическите актове на българската администрация. Последните могат да се използват като

ориентири при създаването на бъдещите външнополитически планове на българската дипломация и правителство.

Безспорни са достойнствата на дисертационния анализ на докторант Тодор Кънчовски. Паралелно с тях можем да отбележим някои слабости и да направим и някои препоръки за бъдещата изследователска работа.

На първо място, авторът трябва да продължи своята теоретична подготовка, като задълбочи своите познания по основни външнополитически термини. Така например е добре да се прави разлика между „цели“ и „приоритети“ като първите е добре да бъдат разделяни на „краткосрочни“, „средносрочни“ и „дългосрочни“. По този начин ще бъде намерено подходящо място на т.нар. „други приоритети“ като например участието на България в сектора отбрана и сигурност, политиката за присъединяването на Западните Балкани към ЕС, Стратегията на ЕС за Дунавския регион, инициативата „Три морета“, политиката в Черноморския регион и други.

На второ място, добре би било да се има предвид понятието „дърво на приоритетите“ и въз основа на него да се систематизира емпиричната информация. По този начин ще бъдат намерени по-адекватни структурни решения на отделните важни сектори на приоритетите на външната политика на нашата страна.

Може би е трябвало и да се кажат няколко думи и за специалното място, което играе България в сложните отношения ЕС-Турция. Става въпрос най-вече по отношение на бежанците. Вероятно в бъдещите анализи на докторант Кънчовски ще намери място създаването на интересните взаимозависимости в този сектор в триъгълника България-Турция-Гърция.

Дисертацията на колегата Тодор Кънчовски дава много отговори, но и поставя твърде много въпроси, което е основната задача на всеки анализ от подобен тип. Убеден съм, че той ще продължи своята работа в същия дух на професионализъм и невероятен прагматизъм. Убеден съм, че неговата теоретична подготовка, натрупан практически опит, добри езикови познания и искрена изследователска мотивация са сериозни предпоставки за присъждането на желаната от него научна и образователна степен.

В тази връзка предлагам на колегите от научното жури да присъдим единодушно на колегата Тодор Минков Кънчовски ОНС „доктор“ по политология, в научно направление политически науки, 3.3., за което аз ще гласувам категорично.

1.04.2020

С уважение:

/проф. д.н. Владимир Чуков/